

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/1339-2/2022

Érkezett:

2022 SZEPT 15.

e-mail

Példány:

1

Kezelőiroda:

Melléklet:

db

du

Elektronikusan aláírta:

Dr. Krizsa Lajos Vendel

Saját

Alkotmánybíróság
hianypotlas@mkab.hu

ügyszám: IV/1339-1/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] (születési név: [REDACTED])
[REDACTED]
[REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.
§-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő a t. Alkotmánybíróság 2022. augusztus 11. napján kelt tájékoztatásának megfelelően, az eredeti indítvány kiegészítésével, azzal egységes szerkezetben.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Budapest Környéki Törvényszék 2022. március 23. napján kelt 6.Pf.20.978/2021/6. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Indítványom indokolásaként az alábbiakat adom elő.

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei**a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése**

2008. január 28. napján változó kamatozású, megjelölése szerint CHF alapú, változó futamidejű kölcsönszerződést kötöttem a [REDACTED]-vel mint hitelezővel, melynek célja egy [REDACTED] gépkocsi megvásárlása volt. A kölcsön összege [REDACTED] forint, futamideje 120 hónap, a havonta esedékes törlesztőrészek összege [REDACTED] forint, míg az induló ügyleti kamatláb 10,64 %, a THM mértéke pedig 11,85 % volt.

A [REDACTED] t. elvégezte az elszámolást a DH2. törvény alapján, mellyel szemben panasszal nem éltem. Az elszámolás során a [REDACTED] - forint fogyasztói követelést állapított meg részemre, az elszámolás szerint az elszámolás 2015. február 1-jei fordulónapján tőketartozásom összege [REDACTED] forint volt.

2016. február 16. napján a hitelező azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést. A felmondás szerint a tartozásom [REDACTED] - forint volt. A Fővárosi Törvényszék Cégbírósága a Cg.01-10-043394/314. számú végzésével megállapította a hitelező (jogelőd) társaság törlését és beolvadását a [REDACTED] között 2020. április 15-i hatállyal engedményezési szerződés jött létre a kölcsönszerződésből eredő követelés tekintetében. Az [REDACTED] keresetével a Ptk. 523. §-a alapján [REDACTED] Ft tőke és járuléka, valamint perköltség megfizetésére kért kötelezni.

Védekezésem részeként nem csupán érvénytelenségi kifogásom volt, hanem arra is hivatkoztam, hogy a perbeli szerződés kirovó pénzneme forint, ezért én forintban adósodtam

el, aminek okán a szerződés aligha lehet deviza alapú szerződés. Vitattam továbbá a kereset összegszerűségét is, az eljárás során több ízben is indítványoztam felperes nyilatkozatát atekintetben, hogy a szerződésből eredő, devizában meghatározott követelésének összege hogyan alakult havonta a szerződés megkötésétől a szerződés felmondásáig, e körben azt, hogy számszakilag és ellenőrizhető módon vezesse le, hogyan alakult a devizában meghatározott követelés összegszerűsége hónapról-hónapra az általam megfizetett törlesztő részletek következtében.

A Gödöllői Járásbíróság 2021. szeptember 28. napján kelt 8.P.20.306/2021/17. számú ítéletével a keresettel egyezően marasztalt. Az elsőfokú ítélet a szerződés deviza alapúságával kapcsolatban az alábbiakat rögzíti:

„[27] A teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősülő kölcsönszerződés 6. pontjában feltüntetésre került, hogy a kölcsönszerződés változó kamatozású, CHF alapú, változó futamidejű, a futamidő alapvetően 120 hónap, maximum 132 hónap és az éves induló ügyleti kamatláb 10,64%. Ezt meghaladóan az alperes személyes meghallgatása során előadta, hogy a gépjárműkereskedő ajánlotta a svájci frank alapú hitel felvételét. Az alperes ezt követően a szerződés írott formájában arról nyilatkozott, hogy deviza alapú szerződést szeretne kötni. Az a körülmény, hogy az alperes megfelelő tájékoztatást kapott-e a kölcsön deviza alapúságával kapcsolatban, vagyis megfelelő volt-e az árfolyamkockázatról való hitelezői tájékoztatás nem a szerződés létrejötte, hanem érvényessége körében vizsgálendő.

[28] Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a felek között deviza alapú kölcsönszerződés jött létre. Az alperes azonban nem volt elzárva attól, hogy az Üzletszabályzat 18.3.3. pontjának utolsó bekezdésében biztosított joggal élve a devizában nyilvántartott tartozását forintban nyilvántartott kölcsönre változtassa. Az alperesnek tehát a szerződés rendelkezései alapján lehetősége volt arra, hogy az árfolyamváltozásból eredő hátrányokat megszüntetve, a szerződését forint alapú kölcsönre alakítsa, ezáltal az esetleges egyenlőtlenséget kiküszöbölje.”

Jól látható, hogy a Járásbíróság a szerződés 6. pontjában rögzített elnevezés alapján minősítette a szerződést deviza alapú szerződésnek, ahelyett, hogy megállapítását a 6/2013. számú PJE határozatra alapította volna, azaz a szerződés teljes tartalmát vizsgálta volna. Egyebekben pedig az Üzletszabályzat 18.3.3. pontja nem azt rögzíti, hogy lehetőség van a devizában nyilvántartott tartozást forintban nyilvántartott kölcsönre változtatni, hanem azt, hogy arra van lehetőség, hogy ügyfél a [REDACTED] deviza alapú Szerződése alapján fennálló hátralévő tőketartozásának Forint-alapra történő konvertálását kezdeményezze a következő törlesztőrészlet esedékességével. Ehhez az Üzletszabályzat egyébként a 18.3.3. pontban rögzíti is az alábbi képletet azzal, hogy a hátralévő tőke- illetve esetleges kamattartozás árfolyam-különbözete lejárat előtti teljes körű előtörlesztés, illetve megszűnés esetén egy összegben esedékessé válik, és a következőképpen határozható meg:

Hátralévő tartozás összege x (teljesítési árfolyam - bázis árfolyam)
bázis árfolyam

A fenti képlet tehát nem forintosítást jelent, hanem a hátralévő tőke- illetve esetleges kamattartozás árfolyam-különbözetének számítását, amire semmi szükség nem lenne abban az esetben, ha a kirovó pénznem eleve CHF lenne. (Ez egy olyan költség, ami nem a főszolgáltatás körébe tartozik és nem a kirovó és a lerovó pénznem eltéréseiből fakad, hanem

ún. generált költség.) Ha a hátralévő tőketartozás összege deviza lenne, abban az esetben a fenti képletben rögzített számítás elvégzését követően is deviza összeget kapnánk.

„[57] A felperes a keresetet tartalmazó irata **F/9. mellékletében csatolta azt a kimutatást, amely részletezi az alperes befizetéseit, annak elszámolását tőke, kamat, egyéb teljesítés bontásban minden hónapra kivetítve. A kimutatás tartalmazza a forint/CHF árfolyamot is, mely ellenőrizhetővé teszi a felperesi számítás. Az Üzletszabályzat meghatározza a bázis árfolyam és az aktuális árfolyam fogalmát, míg a 18.3.2. pontban az árfolyamkülönbséget számításának képletét. A felperes által csatolt törvényi elszámolásban mind a bázis, mind az aktuális árfolyam mértéke látható, mely alapján ha a képletbe behelyettesítjük az ott található pontos számadatokat, akkor megkapjuk az árfolyamkülönbséget mértékét.**”

Jól látható, hogy a Járásbíróság azösszezszerűség körében az **F/9 alatt csatolt kimutatást vette alapul**, marasztalásomra az alapján került sor. A devizában elviekben fennállt követelés alakulását felperes nem vezette le. Már a fenti indokolásból kitűnik egyébként az, hogy a Járásbíróság figyelmen kívül hagyta a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DHI törvény) 3. § (2) bekezdését.

Fellebbezésemben előadtam, hogy az elsőfokú eljárásban vitattam azt, hogy a perbeli szerződés kirovó pénzneme CHF lett volna, ugyanis:

- a keresethez F/9 alatt csatolt kimutatás **a kirovó pénznem (CHF) alakulását nem tartalmazza**, abból pedig, hogy abban a törlesztések összege forintban és devizában is feltüntetésre került, még nem látszik a kirovó pénznem alakulása, azaz a jelen perben érvényesített követelés összege,
- ha felperes (ill. jogelődje) nem rendelkezik olyan nyilvántartással, amely a CHF kirovó pénznem alakulását tartalmazza, abban az esetben én nem adósodtam el devizában, a szerződés nem deviza alapú és nem tartozik a 6/2013. PJE határozat hatálya alá, a kereset nyilvánvalóan alaptalan,
- minthogy felperes nem mutatta ki, hogy miként volt a forintra átváltást megelőzően ██████████ CHF nem esedékes tartozásom, kimutatásait csak általánosan van lehetőségem vitatni, ezért éppen azt vitatom, hogy devizában adósodtam el (a tényállítások nem koherensek az okiratok tartalmával)
- felperesnek a követelése összezszerűségének bizonyításához nem az előírásokat és a teljesítéseket szükséges összevetnie, hanem a kirovó pénznemben meghatározott tartozás alakulását szükséges levezetnie, s mivel azt nem vezette még le, a Járásbíróság sem állapíthatja meg azt, hogy a perbeli szerződés deviza alapú, mivel felperes nem bizonyította azt, hogy a kirovó pénznem CHF lenne.

Fellebbezésemben arra is utaltam, hogy mivel a kereseti követelés összegét is vitattam, ezért a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperesnek bizonyítania kellett volna keresete összezszerűségét. A bírói gyakorlat szerint a felperes pénzügyi intézmény feladata – tényállítási és bizonyítási kötelezettsége alapján – a fogyasztó tartozásának összezszerű, tételes és ellenőrizhető levezetése (Kúria Gfv.VII.30.254/2018/7.), és csak a bizonyítékokkal kellően alátámasztott, nyomon követhető számszaki levezetést tartalmazó felperesi elszámolás szolgálhat a bíróság ítélezése alapjául (Szegedi Ítéletábrla Pf.III.20.679/2017/6.).

Fellebbezésemben azt is előadtam, hogy érdekes kérdést vet fel **a perbeli egyedi szerződés 8. pontja és az Üzletszabályzat 17.3. pontja is, amelyek az árfolyamkülönbözetet költségnek, ill. díjnak titulálják** (Egyéb költségek, ill. A hitelhez kapcsolódó egyéb díjak, költségek). Ezek szerint a perbeli szerződés alapján az árfolyamkülönbözet nem a tőketartozásban realizálódik, hanem költséget képez. (Miért kívánja a Járásbíróság ennek ellenére devizában meghatározni a tőketartozást?) Ebből viszont az következik, hogy egyrészt a kirovó pénznem nem CHF és nem adósodtam el devizában (a kirovó pénznem és a lerovó pénznem is forint), így felperes **a devizában meghatározott követelés alakulását szerződésszerűen nem is vezetheti le alappal a szerződés szerint**, másrészt pedig egy újabb érvénytelenségi ok merül fel, melyre **nem kívánok nóvumként hivatkozni, hanem azért mutatom be, mert ez önmagában kizárja az érintett ítéleti megállapítás megalapozottságát:**

a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza az éves, százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb - esetleges - költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést. Az Üzletszabályzat 9. pontja rögzíti, hogy a THM mutató értéke nem tükrözi hitel árfolyamkockázatát, valamint a hitel kamatkockázatát sem, így a szerződés rendelkezései alapján tényként állapítható meg, hogy az árfolyamkülönbözet a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb költség. Amennyiben a THM mértéke nem tükrözte a hitel árfolyamkockázatát és az árfolyamkülönbözet költség a szerződés alapján, abban az esetben a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján a szerződésnek rögzítenie kellene az árfolyamkülönbözet összegét, vagy ha az pontosan nem határozható meg, az erre vonatkozó becslést. Mivel a perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza az árfolyamkülönbözet összegét, avagy az arra vonatkozó becslést, a szerződés a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja alapján is semmis, ami a teljes szerződés érvénytelenségét okozza, amellet, hogy a Járásbíróság érintett megállapítása nem szerződésszerű, hanem alaptalan.

A másodfokú tárgyalás 2022. március 9. napján került megtatásra a **6.Pf.20.978/2021/5.** számú jegyzőkönyv szerint. A jegyzőkönyv 2. oldalának harmadik bekezdése alapján jogi képviselőm az alábbiakat adta elő:

„Az összecszerűség tekintetében az elsőfokú bíróság az F/9. számú felperesi kimutatást fogadta el és nem tartotta szükségesnek megkövetelni a felperestől deviza alapon a kimutatást. A kimutatás az előírásokat tartalmazza, de nem tudom, hogy a tőketartozás az hogyan alakult. A kimutatás az aktuális árfolyamokat is tartalmazza havonta, de ezeket az árfolyamokat a DH1. törvény 3. §-a tisztességtelennek minősítette, olybá tűnik, hogy ezt figyelmen kívül hagyja az elszámolás. Itt nem a bank aktuális árfolyamának kellene szerepelni, hanem már az MNB árfolyamnak. Mivel a DH1. törvény 3. § (2) bekezdése alapján a felek szerződése törvény erejénél fogva módosult, ez a kimutatás ezért nem felel meg a szerződésnek. A kimutatás utolsó és utolsó előtti oszlopa a tőkeelőírást és a kamatelőírást ugyan tartalmazza devizában, de az Üzletszabályzat 18.3.2. és 18.3.3. alpontjai alapján az árfolyamkülönbözet meghatározására szolgáló képletek alkalmazásával ezeket forintban kellene megkapnunk. A tőkeösszegek alakulása pedig nem látszik. Idegen a szerződéstől, hogy a törlesztőrészek devizában kerültek meghatározásra.

A kimutatás nevesíti az árfolyamkülönbözetest is, ez is azt jelenti, hogy az költségként került felszámításra. Amennyiben a tőketartozásokat átváltjuk devizára, akkor sem jó a kimutatás, hiszen az árfolyamkülönbözetest költségként jelentkezik. Ha elszáll a deviza, akkor nő a tőke, nem kell külön árfolyamkülönbözetest is generálni. Amennyiben erre sor kerül, akkor gyakorlatilag az árfolyamkülönbözetest kétszer kerül ráterhelésre az ügyfélre, azaz felszámításra. Így az árfolyamkülönbözetest egy olyan költség lesz, amivel szemben nincsen ellenszolgáltatás.

Az elszámolási értesítő második oldal harmadik táblázata az „elszámolás előtti tartozás nyilvántartása” elemet szintén forintban tartalmazza. Az elszámolás „g” és „v” oszlopai szerint is forint összeg volt az elszámolás alapja, holott a kamatot a tőkére vetítjük. A kamatszámítás alapja a forint volt, holott a kamatot a devizában meghatározott tőkére kellett volna rávetíteni. A forintosítási értesítő szerint a forintosítás előtt a devizában nyilvántartott követelés ████████- svájci frank volt.”

Jól látható a fentiek alapján, hogy a DH2 törvény szerinti elszámolási értesítőből egyértelműen az következik, hogy a kirovó pénznem ténylegesen forint, majd fél évvel később a forintosítási értesítő már azt rögzíti, hogy a követelés devizában van nyilvántartva.

A Budapest Környéki Törvényszék 2022. március 23. napján kelt 6.Pf.20.978/2021/6. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Bár az ítélet tényleges indokolása igen rövid, alább csupán a jelen indítvány szempontjából relevanciával bíró megállapításokra utalok.

„[36] Amennyiben a felvett forinkölcsön összegét elosztjuk a bázisárfolyammal, akkor megkapjuk annak összegét a szerződésben meghatározott deviza pénznemben. A régi Hpt. 213. § a) pontja tekintetében arra hivatkozott, hogy a tárgyat a szerződés pontosan tartalmazza, a 6. pont rögzíti, hogy a szerződés CHF alapú.”

Bár az ítélet itt a felperes ellenkérelméből idéz, azonban jól látható, hogy felperes is figyelmen kívül hagyja a DH1 törvény 3. § (2) bekezdését.

„[44] Az elsőfokú bíróság ugyanis részletesen kifejtve álláspontját rámutatott arra, hogy a kölcsönszerződés 6. pontjában a felek feltüntették, hogy a kölcsönszerződés CHF alapú és ez következett az alperes által a személyes meghallgatása során előadottakból is. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az egyedi kölcsönszerződés deviza alapúságára utal a 6. pontban a bázisárfolyam és az aktuális árfolyam meghatározása is, továbbá a 7. pontban foglalt árfolyamkockázati tájékoztató is. Mindezek alapján a felek megállapodását vizsgálva az elsőfokú bíróság alappal és jogszerűen állapította meg azt, hogy a felek között a Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdésére is figyelemmel deviza alapú kölcsönszerződés jött létre.

[45] Az elsőfokú bíróság a deviza alapúsággal kapcsolatban is hivatkozott a 6/2013. PJE határozat 3. pontjában foglaltakra. Annak alapján rámutatott arra, hogy devizakölcsön az, ahol a pénztartozás kirovó pénzneme nem forint, a deviza alapú kölcsön is devizakölcsön, mivel a tartozás devizában van meghatározva, ugyanakkor a hitelező a kölcsönt forintban köteles folyósítani, az adós pedig forintban köteles törleszteni, tehát mind a hitelező, mind az adós a devizában kirótt pénztartozását forintban rója le (56).”

Sajnos a peres eljárásban még a(z elviekben nyilvántartásba vett) kölcsönösszeg sem került meghatározásra, így a fenti megállapítás voltaképpen nem került semmivel alátámasztásra.

„[47] A másodfokú bíróság a kölcsön összegének CHF-ben való meghatározása tekintetében rámutat arra, hogy a szerződés részévé vált **Üzletszabályzat 13.3.2. pontja meghatározza azt az árfolyamot („bázisárfolyam”), ami a folyósításkor irányadó, így kiszámítható volt a kirovó pénznemben fennálló tartozás, ahogy arra a felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott.**

Az 1/2016. PJE határozat 1. pontja alapján pedig megfelelő, ha szerződés forintban határozza meg a kölcsön összegét, de annak devizában kifejezett ellenértéke pontosan kiszámítható. A pénzügyi intézmény utólagos tartozáskimutatása a szerződés érvényes tartalmát nem érinti, legfeljebb az összegszerűsége hathat ki annak szerződés szerűsége.”

Éppen az egyedi szerződés 6. pontjának és az Üzletszabályzat 18.3.2. és 18.3.3. pontjának semmisségét mondta ki a DH1 törvény 3. § (1) bekezdése (e körben a jogerős ítélet elírást tartalmaz, mivel az Üzletszabályzat 13.3.2. pontjára utal 18.3.2. pont helyett), így a fenti megállapítás már ezen oknál fogva is visszas, pontosabban jogszabálysértő. Álláspontom szerint azonban a hivatkozott pontok eleve nem a kölcsönösszeg meghatározására vonatkoznak, hanem kifejezetten a törlesztő részlet meghatározására. Minthogy sem felperes, sem az eljáró bíróságok nem határozták meg devizában a kölcsön összegét, idő előtti az 1/2016. PJE határozatra történő utalás, valamint ez a PJE határozat a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés a) és e) pontja körében alkalmazandó, a szerződés kirovó pénznemének vizsgálatához nem ez a PJE határozat, hanem a 6/2013. PJE határozat szolgáltat alapot. Megjegyzendő, hogy a felperes által hivatkozott és a Törvényszék által elfogadott számítási módot a perbeli szerződés még csak nem is tartalmazza.

„[51] A THM és az ügyleti kamat mértéke közötti különbség ítéleti bizonyossággal történt tisztázásának elmaradása **nem akadályozta az alperest abban, hogy az F/9. szám alatti részletes elszámolásra konkrét vitatást adjon elő, az elszámolás ugyanis jogcímenként tartalmazta a befizetések elszámolását, emellett az aktuális árfolyamot is, továbbá a törlesztőrészleteket és kamatokat a kirovó pénznemben is. Olyan költségfelszámítást az alperes az ellenkérelmében nem jelöl meg és nem kifogásolt, aminek a felszámítását a felek kölcsönszerződése nem tett lehetővé. Egyébként ahogy a felperes arra fellebbezési ellenkérelmében rámutatott, az F/9. szám alatti kimutatásban kizárólag a készpénz átutalási megbízás költsége, mint egyéb költség került felszámításra, amit az Üzletszabályzat 17.3. pontja is kifejezetten tartalmazott. A felszámított készpénz átutalási megbízás költségét az alperes konkrétan nem vitatta.**”

Tisztelettel hivatkozom arra, hogy az **F/9 alatti elszámolás** kizárólag az aktuális árfolyamot tartalmazza, aminek alapját semmisnek minősített rendelkezések képezik, így az F/9 alatt csatolt kimutatás alapján történt **marasztalásom abba az irányba mutat, hogy a DH1 törvény által semmisnek minősített rendelkezések „visszacsempészésre” kerültek a szerződésbe.** A jelen alkotmányjogi panasz alapját pedig kifejezetten ez a körülmény képezi. Semmis rendelkezésnek nincs joghatása, az joghatás kiváltására nem alkalmas. Érvénytelen rendelkezésen alapuló kimutatás nem lehet alapja marasztalásnak. A jogerős ítélet alapján a **fogyasztó kiszolgáltatottá válik a hitelezővel (annak jogutódjával) szemben,** ami – miként arra fellebbezésemben is utaltam – oda vezet, hogy a bíróságok szimpla bemondás alapján

hoznak marasztaló ítéletet. Az összegszerűséget ugyanis sem a Járásbíróság, sem a Törvényszék nem vizsgálta, holott többször is jeleztem, hogy a kimutatás törvénybe ütközik.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Gödöllői Járásbíróság 2021. szeptember 28. napján kelt 8.P.20.306/2021/17. számú ítéletével szemben fellebbezést terjesztettem elő, így a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítettem. Felülvizsgálati kérelem előterjesztésének jelen esetben nincs helye a Pp. 408. § (1) és (2) bekezdése alapján.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a peres eljárásban eljáró jogi képviselőm útján 2022. április 1. napján vettem át, így a jelen indítvány előterjesztésére nyitva álló Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvan napos határidő megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Gödöllői Járásbíróság és a Budapest Környéki Törvényszék előtt folyamatban volt peres eljárás alperese voltam, a peres eljárás alapját képező kölcsönszerződés adósa vagyok.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A következő pontban bemutatásra kerülő alapjogsérelem a jogerős ítéletet érdemben befolyásolta, tekintettel arra, hogy ugyan a másodfokú eljárás az általam előterjesztett fellebbezés alapján indult meg, azonban az eljáró Törvényszék a fellebbezésben és a másodfokú eljárásban előadott nyilatkozataimat figyelmen kívül hagyva, az elsőfokú ítéletnek az összegszerűsége vonatkozó megállapítását az összegszerűség tényleges bizonyítása megkísérlésének hiányában, valamint a **DH1 törvény 3. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző kimutatás alapján hagyta helyben.**

A kereseti kérelem összegszerűségét vitató, már az írásbeli ellenkérelmemben is előadott nyilatkozatom, valamint a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján felperesnek a kereseti követelése összegszerűségét bizonyítania lett volna szükséges marasztalásomhoz. Az **eljáró bíróságok nem tartották szükségesnek a nyilvántartásba vett kölcsönösszeg meghatározását és a kölcsönösszeg alakulásának kimutatását** marasztalásomhoz annak ellenére, hogy a perben nem csupán az összegszerűségét vitattam, hanem azt is, hogy a szerződés kirovó pénzneme CHF lenne. **Marasztalásomra pedig egy tisztességtelennek minősített árfolyammal kalkuláló, forintos kimutatás alapján került sor.** Az a jogerős ítéletben rögzített megállapítás, mely szerint a kimutatás a törlesztőrészleteket és kamatokat a kirovó pénznemben is rögzíti, egyrészt téves és nem felel meg a szerződésnek, mivel az Üzletszabályzat 18.3.2. pontja szerinti képlet alkalmazását követően forint törlesztő részleteket kapunk árfolyamkülönbözet-költséggel terhelve (ami a CHF tőketartozás csökkentésére önmagában, konverzió nélkül még nem alkalmas), másrészt ezt a megállapítást a Törvényszék oly módon tette meg, hogy nem vizsgálta meg a kimutatás jogalapját, azaz nem tárta fel a kimutatás és a szerződés összefüggéseit, noha már fellebbezésemben is jeleztem, hogy a kimutatás érintett oszlopai nem a szerződésen alapulnak.

A jogalkotó által semmisnek minősített rendelkezéseken nyugvó kimutatás alapján történt marasztalásra tisztességes eljárás keretében értelemszerűen nem kerülhet sor. Márpedig a [REDACTED] jogutódjai rendszerint ilyen tartalmú kimutatásokat csatolnak a folyamatban lévő peres eljárásokban.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a **jogait és kötelezettségeit** törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános **tárgyaláson**, ésszerű határidőn belül bírálja el.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A 6/2013. PJE határozat az alábbiakat rögzíti:

- E szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsonnél kedvezőbb kamatmérték mellett **devizában adósodott el**,
- A 2010. június 11-én hatályba lépett, a teljes hiteldíj mutató meghatározásáról, számításáról és közzétételéről szóló 83/2010. (III. 25.) Korm. rendelet (THM 2. rendelet) 2. § (1) bekezdése szerint a devizahitel a forinttól eltérő pénznemben folyósított és törlesztett hitel, míg a deviza alapú hitel **devizában nyilvántartott**, de forintban folyósított vagy törlesztett hitel,
- A deviza alapú kölcsön is devizakölcsön, mivel **a tartozás devizában van meghatározva**,
- **A deviza alapú kölcsön lényege, hogy az adós tartozása devizában keletkezik**, a kölcsön folyósítására és a törlesztésére pedig forintban kerül sor. **A tartozás devizában van megállapítva**, az adós forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége ezért a forint erősödésétől, gyengülésétől függ. **A devizában meghatározott kölcsönért** az adósnak a forint gyengülése esetén többet kell visszafizetnie, terhei növekednek, míg erősödése esetén kevesebbet, terhei csökkennek,
- A Ptk. pénztartozásra vonatkozó szabályai - ahogy arra a jogegységi határozat 1. pontja rámutat - kifejezetten lehetővé teszik, **hogy a felek a pénztartozást devizában róják ki**,
- A másik szokásos meghatározási mód az, hogy a kölcsönt forintban határozzák meg, de a szerződés egyéb rendelkezéseiből következően egyértelmű, **hogy a kölcsön devizában kerül megállapításra**, a szerződésben meghatározott időpontban az ott meghatározott pénzügyi deviza vételi árfolyama figyelembe vételével, és ezt az összeget, valamint annak járulékait kell az adósnak forintban visszafizetnie a mindenkor irányadó eladási árfolyamon számítva,
- Erre csak úgy volt lehetőség, ha **devizában adósodik el**, ami egyben azt jelenti, hogy vállalja az árfolyamváltozás kockázatát, melynek iránya, mértéke előre nem látható, nem kiszámítható.
- Másrészt a pénzügyi intézmény az adós **devizában történt eladósodása** folytán nem jut őt meg nem illető előnyhöz

A fentiekre tekintettel tartottam fontosnak a devizában meghatározott követelés felperes általi levezetését. Ehhez képest **felperes még a nyilvántartásba vett devizaösszeget sem jelölte meg a peres eljárásban, miként arra az ítéletek sem hivatkoznak**. Alkotmányjogi szempontból azonban az alábbiak bírnak relevanciával.

A perbeli szerződés olyan fogyasztói kölcsönszerződés, mely a DH törvények hatálya alá tartozik. **A DH1 törvény 3. § (1) bekezdése** alapján a fogyasztói kölcsönszerződésben - az egyedileg megtárgyalt szerződési feltétel kivételével - **semmis az a kikötés**, amely szerint a

pénzügyi intézmény a kölcsön-, illetve a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását **rendeli**. A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés szerinti semmis kikötés helyébe - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - mind a folyósítás, mind pedig a törlesztés (ide értve a törlesztőrészlet és a devizában megállapított bármilyen költség, díj vagy jutalék fizetését) tekintetében a **Magyar Nemzeti Bank hivatalos** deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lép.

A DH1 törvény 3. § (2) bekezdése tehát módosította az érintett fogyasztói kölcsönszerződéseket, a perbeli kölcsönszerződést is. A hivatkozott rendelkezés alapján számos olyan döntés született, amelyet az eljáró bíróságoknak figyelembe szükséges venniük.

A Kúria 4/2021. **PJE határozatának** IV.3. pontja azt rögzíti, hogy:

„A DH2 törvény tehát az árfolyamrés alkalmazását és az egyoldalú szerződésmódosítást lehetővé tevő tisztességtelen kikötésekkel kapcsolatos elszámolás keretében – a szabályozás lényegét tekintve – az érintett kölcsönszerződések részleges érvénytelensége folytán a törlesztőrészletek megfelelő újraszámításáról és a semmis kikötések alapján teljesített befizetések elszámolásáról rendelkezett.”

A Budapest Környéki Törvényszék azon hivatkozása, mely szerint „A másodfokú bíróság a kölcsön összegének CHF-ben való meghatározása tekintetében rámutat arra, hogy a szerződés részévé vált Üzletszabályzat 13.3.2. pontja meghatározza azt az árfolyamot („bázisárfolyam”), ami a folyósításkor irányadó, így kiszámítható volt a kirovó pénznemben fennálló tartozás, ahogy arra a felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott”, konkrétan a PJE határozatba ütközik, mivel a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése módosította éppen azt a – Törvényszék által 13.3.2., valójában azonban – 18.3.2. pontot, amit a Törvényszék a megállapítását alapította. (A Kúria töretlen gyakorlata szerint amennyiben egy ítélet PJE határozatba ütközik, az a körülmény nem alapozza meg a felülvizsgálatot.)

A Tisztelt Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII.5.) AB határozatához Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró által fűzött párhuzamos indokolás szerint:

„[34] Az Európai Bíróság gyakorlata alapján a fenti megállapítással szemben azonban kijelenthető, hogy a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján feltehetően az ún. árfolyamrés mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ekként az indítványozó állított túlfizetése nem az elszámolás pillanatában keletkezik, hanem az első törlesztőrészlet megfizetését követően folyamatosan fennáll és növekszik, azaz nem a tisztességtelenség megállapítása időpontjának, hanem a tisztességtelen feltétel alkalmazása időpontjának (azaz gyakorlatilag a szerződéskötés időpontjának) van jelentősége annak megítélése szempontjából, hogy a fogyasztó késedelembe esett-e. Önmagában egy vagy több törlesztőrészlet megfizetésének elmulasztása csak akkor minősülhet fogyasztói késedelemnek, ha a fogyasztó bármely okból történő túlfizetésének mértéke nem éri el a meg nem fizetett törlesztőrészlet összegét. Csak ezzel az értelmezéssel biztosítható (az alapügyben megkötött szerződésre is alkalmazandó) 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésének érvényesülése. Az uniós jog és a magyar jog devizahitelekkel kapcsolatos összhangjának biztosításával

összefüggésben utalok (annak megisméltése nélkül) a 3297/2020. (VII. 17.) AB végzéshez fűzött párhuzamos indokolásomra is.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság 3019/2017. (II. 17.) AB határozatának indokolása az alábbiakat rögzíti:

„[31] A DH2-törvény indokolása értelmében az „elszámolás a törvény alapján a jelenben történő korrekció”, a szabályozás célja az, hogy „a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni, mintha a szerződéskötés időpontja óta a 2014. évi XXXVIII. törvény [DH1-törvény] 3. §-ában meghatározott árfolyamon, valamint a szerződéskötéskori, eredeti kamatszinten történt volna az elszámolás.” A DH2-törvény 4. § (1) bekezdése ezzel összhangban a semmis kikötés alapján teljesített és a semmis kikötés figyelmen kívül hagyásával kiszámított törlesztőrészek közötti különbözetnek a fogyasztó javára túlfizetésként történő elszámolását írja elő. Az 5. § (2) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a fogyasztó követelését úgy kell kiszámítani, mintha a túlfizetéseket a túlfizetés időpontjában előtörlesztésként teljesítették volna.”

„[42] A DH1-törvény és a DH2-törvény [sem ez utóbbinak az indítványozók által megjelölt 4. § (1) bekezdése, sem pedig más rendelkezése] erre vonatkozó kifejezett rendelkezést nem tartalmaz – nem zárja ki a késedelemre alapított felmondás jogszerűtlenségének az elszámolás eredménye alapján történő utólagos megállapítását, de kifejezetten nem is teszi kötelezővé azt. A DH2-törvény az elszámolási elvek és az elszámolási szabályok között (3–5. §§) csak annyit ír elő, hogy a semmis kikötés alapján teljesített és az átszámított törlesztőrészek közötti különbséget túlfizetésként kell elszámolni a fogyasztó javára. A fogyasztó követelését pedig úgy kell kiszámítani, mintha a túlfizetéseket azok időpontjában – az esedékességnél későbbi időpontban történt túlfizetés esetén a következő esedékesség időpontjában – előtörlesztésként teljesítették volna. A fogyasztói követelést főszabály szerint a polgári jog általános szabályainak megfelelően elsősorban a költségre, azután a kamatra és végül a tőketartozásra kell elszámolni.”

Minthogy a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése orvosolta a szerződés (1) bekezdés szerinti érvénytelenségét (amely a kezdetektől fogva nem volt alkalmas joghatás kiváltására), a DH törvények szerinti elszámolás nem annyiból áll, hogy a **fogyasztói követelést szimplán kivonjuk a tartozásból az elszámolás fordulónapján**, hanem a **törlesztőrészeket megfelelően újra kellett számítani** és a semmis kikötések alapján teljesített befizetéseket el kellett számolni. Ennek pedig marasztalásom alapját képező, F/9 alatt csatolt kimutatás több okból sem felel meg.

A kimutatás egyrészt – mint arra fentebb már utaltam – a semmisnek minősített aktuális árfolyammal kalkulál, tehát a kimutatás nem a 2014. évi XXXVIII. törvény 3. § (2) bekezdésében meghatározott árfolyamot alkalmazza, így a kimutatás a kereset összegszerűségének alátámasztására sem lehet alkalmas, amennyiben egy adós ilyen kimutatás alapján kerül marasztalásra (mint jómagam is), nem érvényesül az elszámolás szabályozásának azon célja, mely szerint a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni, mintha a szerződéskötés időpontja óta a 2014. évi XXXVIII. törvény [DH1-törvény] 3. §-ában meghatározott árfolyamon, valamint a szerződéskötéskori, eredeti kamatszinten történt volna az elszámolás. De ennél továbbmegyek:

Az Európai Unió Bíróságának C-118/17. számú ítélete szerint:

„41. Ugyanakkor e 6. cikk (1) bekezdését illetően a Bíróság azt is kimondta, hogy azt úgy kell értelmezni, hogy egy tisztességtelennek minősített szerződési feltételt főszabály szerint úgy kell tekinteni, mint amely **nem is létezett, úgyhogy a fogyasztóra nézve nem fejthet ki joghatást; ezen értelmezésnek azon jogi és ténybeli állapot helyreállítását kell eredményeznie, amelyben a fogyasztó az említett kikötés hiányában lenne** (lásd ebben az értelemben: 2016. december 21-i Gutiérrez Naranjo és társai ítélet, C-154/15, C-307/15 és C-308/15, EU:C:2016:980, 61. pont).”

Amennyiben marasztalásomra az F/9 alatt kimutatás alapján került sor, abból az következik, hogy a tisztességtelennek minősített szerződési feltételek igenis léteztek, hiszen azokból vindikál magának felperes olyan jogot, ami alapján nekem ténylegesen magasabb összegben kellett törlesztenem, mint a tisztességtelen kikötések hiányában kellett volna. A **Budapest Környéki Törvényszék összegszerűséggel kapcsolatos megállapítása éppen ezért a 6. cikk (1) bekezdésébe is ütközik**, hiszen a felperes kimutatása a tisztességtelen kikötéseken alapul. A Curia fent hivatkozott döntése alapjaiban cáfolja a jelen indítvánnyal érintett határozat összegszerűséggel kapcsolatos megállapításának alaposságát.

További problémája az F/9 alatt csatolt kimutatásnak az (ami az előző hivatkozásból is következik), hogy tekintettel arra, hogy az nem tartalmazza a megfelelő árfolyamokon meghatározott törlesztő részleteket, az elszámolás fordulónapján a fogyasztói követelés összege szimplán kivonásra került a teljes tartozás összegéből, ami így nem felel meg a fent hivatkozott párhuzamos indokolásnak. Ezt egyébként a DH2 törvény szerinti elszámolási értesítő is alátámasztja.

A felülvizsgált elszámolásra tekintettel nem vitattam és jelenleg sem vitatom a fogyasztói követelés összegét, azonban a Gödöllői Járásbíróság hivatkozott az elszámolásra is az összegszerűség körében (árfolyamok), így ezzel kapcsolatban szükséges néhány észrevételt tennem. Az elszámolás 2015. február 1. napjára készült, így az összegszerűség körében már csak azért sem lehet az alapján perdöntő megállapításokat tenni, mivel nem öleli fel a teljes futamidőt. Az elszámolási értesítő egyébként 3 részből áll, amelyek egymással sem koherensek.

Az első rész az első 4 oldal, ami tartalma szerint meghatározza a fogyasztói követelés összegét, megmutatja annak elszámolását és tájékoztat a szerződés módosulásáról. A második oldalon található harmadik táblázat utal arra, hogy az elszámolás fordulónapján nem állt fenn lejárt tartozásom, az esedékes tőketartozás a nyilvántartás devizanemében(!) ██████-Ft, a tartozásra elszámolt (levont) összeg ██████-Ft és a szimpla levonás következtében az elszámolás fordulónapját követően a nyilvántartás devizanemében(!) ██████-Ft tartozásom állt fenn. Tehát ezen első rész szerint a fogyasztói követelés összege szimplán kivonásra került a tartozásból, ami nem egyeztethető össze a fent hivatkozott párhuzamos indokolással, mely szerint a fogyasztói követelés nem az elszámolás fordulónapján keletkezik.

A második rész a hiteltörténeti kimutatás. **A hiteltörténeti kimutatás melléklet (elszámolás 5. oldala) azonban nem felel meg a DH1 törvény 3. § (2) bekezdésének (és a párhuzamos indokolásnak sem) az alábbiak szerint:**

a hiteltörténeti kimutatás svájci frank összeget is tartalmazó egyetlen (jobbról a 4.) oszlopa sem veszi figyelembe a szerződésnek azt a nem elhanyagolható részét, mely szerint az

árfolyamkülönbözet költség, márpedig a járulék nem tőkésedhet. Nekem a tőketartozásom aligha volt az egyes időszakokban a CHF oszlopban rögzített sorokban meghatározott CHF összeg, hiszen a feltüntetett összegek a forintban nyilvántartott tartozás és az árfolyamkülönbözet (költség) együttes összegét jelölhetik csupán az Üzletszabályzat 18.3.3. pontja alapján.

Amennyiben az Újrászámítás részletes levezetése táblázatot nézzük (a 6. oldaltól), az állapítható meg, hogy pl. **2013.12.06. napján a tőketartozás** (kamatszámítás alapja, „V” oszlop) **összege [REDACTED] Ft) eltér** a Hiteltörténeti kimutatás táblázat szerint 2013.12.31. napján fennálló nem esedékes tőketartozás **[REDACTED]-Ft**, azaz **[REDACTED] CHF** összegétől. Ezen utóbbi kettő összeg hányadosa egyébként elvileg az MNB árfolyam a DH2 törvény 3. § (2) bekezdése alapján (<https://www.mnb.hu/arfolyam-tablazat?deviza=rbCurrencySelect&devizaSelected=CHF&datefrom=2013.12.30.&datetill=2013.12.31.&order=1>), azaz **[REDACTED] Ft/CHF**, azonban amennyiben az osztást elvégezzük, ténylegesen **[REDACTED] Ft/CHF** árfolyamot, tehát **a tisztességtelen árfolyamot kapjuk meg**. **A Hiteltörténeti kimutatás nem esedékes tőketartozás oszlopai tehát egyrészt nem következnek a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése által módosított szerződésből, másrészt tisztességtelen árfolyamot rögzítenek, így a felperes a kereseti követelése bizonyítékaként alappal arra sem hivatkozhat.** (Érdekesség, hogy a forintban meghatározott tőketartozások jelentősen eltérnek 2013 decemberében. Ezek szerint több forintnyilvántartás is volt?)

Az elszámolás harmadik része, az újrászámítás részletes levezetése alapvetően kettő részből áll, az **A-L oszlopok a szerződés eredeti adataira utalnak, tehát a tisztességtelennek minősített adatokat is figyelembe veszik**, míg az **O-Y oszlopok a szerződés újrászámított adatait képezik**. A forint befizetéseim összege az elszámolás következtében nem változtak, az **M oszlop tehát elvileg nem változott meg az elszámolás következtében**. Felperes F/9 alatt csatolt táblázatának első és alapvető hibája az, hogy nem az elszámolás **O-Y oszlopainak adatait rögzítik, hanem az A-L oszlopok adatait**.

Az újrászámítás részletes levezetésének részét képező **G és V oszlop tartalmazza a kamatszámítás alapját. A kamatszámítás alapja a tőketartozás**. Minthogy a **G oszlop a tisztességtelen kikötéseket is figyelembe veszi, a V oszlop adatai határozzák meg a tőketartozás alakulását, azonban végig forintban. A kirovó pénznem tehát végig forint volt**.

Az újrászámítás részletes levezetésének újrászámított adatokat rögzítő része megfelel a DH1 törvény 3. § (2) bekezdésének (és az AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásnak), azonban utalok arra, hogy az árfolyamkülönbözet itt is költségként jelenik meg, hiszen a **T és U oszlopok szerint az elkülönül a tőke és kamat előírásokat tartalmazó R és S oszlopoktól**. (Ebből értelemszerűen következik az, hogy az árfolyamkülönbözet nem tőkésedik és nem is tőkésedhet!)

Annyi bizonyos, hogy a kereseti követelés összecszerúségének bizonyítására sem az elszámolás, sem pedig az F/9 alatt csatolt, tisztességtelen árfolyammal kalkuláló, így jogszabályba is ütköző kimutatás nem lehet alkalmas. A **6.Pf.20.978/2021/5. számú jegyzőkönyv pedig rögzíti jogi képviselőm tisztességtelen árfolyamokkal szemben támasztott aggályait, amit a Törvényszék teljes mértékben elmulasztott figyelembe**

venni, mitöbb a jogerős ítélet e tisztességtelen – tehát a szerződésből kihullt – rendelkezéseken alapuló marasztaló elsőfokú ítéletet hagyta helyben.

„A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a **hatékony bírói jogvédelem igényét is**” (Indokolás [24]). „Az Alkotmánybíróság korábbi döntései szerint **egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni**, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga {3215/2014. (IX. 22.) AB határozat, Indokolás [11]–[13]}, a tárgyalás igazságosságának biztosítása {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]}, a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}, a törvény által létrehozott bíróság {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]–[34]} független és pártatlan eljárása {21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [58]}, illetve a perek ésszerű időn belül való befejezése {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [38]}.” {3025/2016.(II. 23.) AB határozat, Indokolás [19]}” (Tisztelt Alkotmánybíróság 3027/2018. (II. 6.) AB HATÁROZATÁNAK 13. francia bekezdése)

„A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségének megítélése, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés tekintetében felvetődik, hogy az [alkotmánybírósági határozattal] elbírált ügy tényállásához és alkotmányjogi tételeihez lényeges szempontból kapcsolódó, releváns alkotmányjogi kérdést is érintő más ügyekben kellően figyelembe vételre került-e az Alkotmánybíróság korábbi határozata. Mivel az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság határozata mindenkire – így az előttük folyó ügyben eljáró bíróságokra is értelemszerűen – kötelező, az Alkotmánybíróság indítványra ellenőrzi, vizsgálja, és szükség esetén az ítélet megsemmisítésével orvosolja, hogy megfelelően érvényesítik-e a bíróságok a mindenkire nézve kötelező alkotmánybírósági határozat alkotmányos tartalmát” {17/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [19]}.

A hatékony bírói jogvédelem igényének elve aligha érvényesül abban az esetben, ha egy kölcsönszerződés adósának marasztalására semmisnek minősített rendelkezések által alkalmazott árfolyamokkal kalkuláló kimutatás alapján kerül sor, különös tekintettel arra, ha az adós az alkalmazott árfolyamok semmisségére kifejezetten fel is hívta a jogvédelmet gyakorló bíróság figyelmét. Az eljárás ilyen körülmények mellett tisztességesnek aligha tekinthető.

A Tisztelt Alkotmánybíróság „korábbi határozatának figyelmen kívül hagyása még abban az esetben is elérte volna az önkényes, és így contra constitutionem jogalkalmazás szintjét, ha az ítélet tartalmaz erre vonatkozó indokolást, tekintettel arra” (párhuzamos vélemény [36] bekezdése), hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság határozatai mindenkire, így az eljáró bíróságokra nézve is kötelezőek, azonban a Tisztelt Alkotmánybíróság 3019/2017. (II. 17.) AB határozatának [31] és [42] bekezdéseiben megfogalmazott kritériumok sem teljesültek a másodfokú eljárásban a téves árfolyamokkal kalkuláló felperesi kimutatás Törvényszék általi elfogadása okán.

Összegezve: marasztalásomra oly módon került sor, hogy a felperes nem bizonyította követelése összecszerúségét, mivel nem a felperes fellebbezési ellenkérelmében

hivatkozott, a DH1 törvény alapján semmisnek minősült bázis árfolyammal, hanem a Magyar Nemzeti Bank középárfolyamának alkalmazásával kellett volna kiszámolni tartozásom összegét. A periratok között nem lelhető fel olyan dokumentum, ami az így kiszámolt tartozásomat az eredetileg svájci frankban meghatározott tartozásból vezette volna le. A felperes által csatolt kimutatásokból nem ellenőrizhető, hogy a részteljesítéseimet milyen árfolyamon számolta el a tőkére és a kamatra, valamint a költségekre, milyen számítással határozta meg a szerződéskötés kori kölcsönösszegeből a keresetben érvényesített forint összeget. Az bizonyos, hogy egy olyan kimutatás alapján lettem marasztalva, ami sem a jogszabályi előírásokat, sem a Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlatát, sem a vonatkozó PJE határozat megállapításait nem veszi figyelembe.

(Tisztelettel hivatkozom arra, hogy a t. Alkotmánybíróság IV/1497-3/2022. számú iratával arról tájékoztatta jogi képviselőmet, hogy egyéb panaszát a t. Alkotmánybíróság Hivatala nyilvántartásba vette. Abban a panaszban jogi képviselőm előadott jogi érvelés a jelen panaszban előadott érveléssel egyező. A t. Alkotmánybíróság 2022. augusztus 11. napján kelt tájékoztatása alapján az alábbiakat is előadom.)

Marasztalásom alapját képező, felperes által csatolt F/9 alatti kimutatás nem szolgálhatott volna a követelésének alátámasztásául. Az Üzletszabályzat 18.3.2. pontja szerint az árfolyamkülönbség összegét úgy kell meghatározni, hogy az esedékes törlesztőrészlet összegét meg kell szorozni az aktuális árfolyam és a bázis árfolyam különbségével, majd az így kapott eredményt el kell osztani a bázisárfolyam mértékével. A bázisárfolyam a [REDACTED] szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a hitelfolyósítás napját követő, első banki napjának végén érvényben lévő árfolyama, míg az aktuális árfolyam a [REDACTED] szerződésben meghatározott árfolyamtípusának, a törlesztőrészlet esedékessége napján érvényben lévő árfolyama. **Ez utóbbi szerződési feltételek helyébe azonban a DH1 tv. 3. § (2) bekezdése alapján – a szerződés megkötésére visszamenőleges hatállyal – a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyamának alkalmazására irányuló rendelkezés lépett. Ez azt jelenti, hogy a DH1 tv. 3. § (2) bekezdése alapján a bázisárfolyam a Magyar Nemzeti Bank által a hitelfolyósítás napját követő, első banki munkanapon érvényben lévő HUF/CHF árfolyam, míg az aktuális árfolyam a Magyar Nemzeti Bank által az adott havi törlesztőrészlet esedékessége napjának végén közzétett HUF/CHF árfolyam.** Ezekre felperes kimutatása azonban nem utal. Felperes kimutatásában nem a Magyar Nemzeti Bank által közzétett árfolyamok szerinti bázisárfolyam, illetve aktuális árfolyam szerint határozta meg az árfolyamkülönbség összegét az Üzletszabályzat 18.3.2. pontjában írt képlet figyelembevételével, így a keresetösszegeket tartalmazó törlesztőrészletekkel kalkulál a tisztességes részletek helyett, ami önmagában kizárta a bíróságok általi elfogadhatóságot, tekintve, hogy közel sem ugyanaz az eredmény. ha végig tisztességtelen összegekkel történik a számolás és az aktuálisan fennálló tőketartozásból 2-3 különböző tételben kerül sor a tisztességtelenül felszámított összeg levonására, mintha a tisztességes részletekkel kalkulálnak, tekintettel arra, hogy annak eltér a tőke- és a kamattartalma a tisztességtelen összegeket tartalmazó részletektől, így másként alakul a tőkegöngyölítés, ha eltérő az abból levont tisztességes törlesztő-részlet tőkerésze a tisztességtelen törlesztő-részlet szerinti tőkerésztől. Amennyiben más lesz az aktuálisan fennálló tőkerész, úgy a tőke után, a következő hónapra számolt törlesztő-részlet kamatrésze is el fog térni, ahogy minden más, a tőke után kalkulált késedelmi kamat, díj és költségterhelés is. Márpedig a DH törvények rendeltetése a deviza alapú kölcsönszerződésekben a különnevezett árfolyamok alkalmazását előíró, és az egyoldalú kamat-, költség- és díjmelésre vonatkozó szerződéses rendelkezések

tisztességtelen voltának, semmisségének kimondás, e szerződési feltételek kiküszöbölése volt mind a múltra, mind a jövőre nézve, és a DH2 törvény 3. § (1) és 4. § (1) bekezdés e két semmis kikötés alkalmazásából eredő fogyasztói sérelmeket orvosolta a pénzügyi intézmények elszámolási kötelezettségének előírásával. Ehhez képest az F/9 alatti kimutatás teljes mértékben figyelmen kívül hagyja a DH törvények rendeltetését és célját azáltal, hogy az árfolyamrésszel, mint érvényes intézménnyel kalkulál. A jogerős ítélet alapján pedig a Törvényszék elfogadta a jogalkotó által tisztességtelennek minősített rendelkezéseken alapuló (tisztességtelen) árfolyammal történő kalkulálást marasztalásom alapjaként, ráadásul oly módon, hogy egyrészt az alkalmazott árfolyamok alkalmazhatatlanságára az 5. sorszámú jegyzőkönyv szerint kifejezetten fel is hívtam a Törvényszék figyelmét, másrészt pedig még a kölcsönösszeg sem került meghatározásra az eljárásban tisztességes árfolyamon, valamint a tisztességtelen árfolyamok alkalmazás révén a kölcsönösszeg Törvényszék általi meghatározásának módszere is tisztességtelen kikötésen alapul. A Törvényszék ítéleti megállapítása alapján teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a DH1 törvény 3. § (1) bekezdése által megállapított érvénytelenséget, aminek hatására joghatás kiváltására alkalmatlan rendelkezések alapján került sor marasztalásomra. Nekem pedig ezen körülmény erőteljesen sérti alapjogaimat, ugyanis a törvényi elszámolás következtében módosult szerződéses rendelkezések és törlesztő részletek figyelembe vétele helyett az eljárás bíróságok a tisztességtelennek minősülő [és a DH2 törvény 3. § (2) bekezdése alapján a perbeli szerződésnek részét nem képező] rendelkezések alapján meghatározott árfolyamokat vették figyelembe, így a peres eljárás tisztessége nem érvényesült a hatékony bírói jogvédelem igénye elvének bíróságok általi megsértése okán.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Tisztelettel előadom, hogy nem kezdeményeztem a jelen panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

A jelen indítványt jogi képviselőm útján terjesztem elő, az ügyvédi meghatalmazás az indítvány mellékletét képezi.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Alulírott az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy a jelen beadvány alapján induló alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványommal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok / **nem járulok hozzá.**

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

Az alap panaszhoz az alábbi dokumentumokat csatoltam:

- ügyvédi meghatalmazást
- a peres eljárás alapját képező kölcsönszerződést
- a kölcsönszerződéshez tartozó Üzletszabályzatot
- a DH2 törvény szerinti elszámolási értesítőt
- a forintosítási értesítőt
- a kölcsönszerződés felmondását
- felperes F/9 alatt csatolt, marasztalásom alapját képező kimutatását
- a Gödöllői Járásbíróság 8.P.20.306/2021/17. számú ítéletét
- az ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésemet
- a 6.Pf.20.978/2021/5. számú tárgyalási jegyzőkönyvet
- A Budapest Környéki Törvényszék 6.Pf.20.978/2021/6. számú ítéletét

Budapest, 2022. szeptember 14.

Tisztelettel:

képv:

Dr. Krizsa Lajos
ügyvéd
Krizsa Ügyvédi Iroda